

AD 12/15

LIMITE

CONF-RS 1

DOKUMENT AKCESYJNY

Dotyczy: WSPÓLNE STANOWISKO UNII EUROPEJSKIEJ
Rozdział 35: Inne kwestie
Punkt 1: Normalizacja stosunków między Serbią a Kosowem*

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

WSPÓLNE STANOWISKO UNII EUROPEJSKIEJ

Rozdział 35: Inne kwestie

Punkt 1: Normalizacja stosunków między Serbią a Kosowem

Niniejsze stanowisko Unii Europejskiej opiera się na jej ogólnym stanowisku przygotowanym na konferencję akcesyjną z udziałem Serbii (CONF-RS 1/14) i podlega zasadom negocjacyjnym zatwierdzonym podczas tej konferencji, a zwłaszcza zasadom następującym:

- żadne opinie wyrażone przez Serbię lub UE na temat danego rozdziału negocjacyjnego w żaden sposób nie będą przesądzać o stanowisku, jakie może zostać przyjęte w sprawie innych rozdziałów;
- porozumień – nawet częściowych – osiągniętych w trakcie negocjacji nad kolejno omawianymi rozdziałami nie należy uznawać za ostateczne, dopóki nie zostanie osiągnięte porozumienie ogólne dotyczące wszystkich rozdziałów;
- postęp w negocjacjach dotyczących przystąpienia Serbii do UE będzie zależał od postępu w serbskich przygotowaniach akcesyjnych, który będzie mierzony pod kątem stałego zaangażowania Serbii na rzecz widocznej i trwałej poprawy stosunków z Kosowem, oraz od spełnienia pozostałych wymogów zawartych w pkt 23 ram negocjacyjnych.

UE zachęca Serbię, by nadal wykazywała zaangażowanie na rzecz osiągania wyników i postępów w procesie wdrażania oraz na rzecz osiągania dalszych postępów w normalizacji stosunków.

UE odnotowuje, że w swoim stanowisku (CONF-RS 2/14) Serbia stwierdziła: „W pełni rozumiejąc, że proces przystąpienia do UE i proces normalizacji stosunków powinny przebiegać równolegle i wzmacniać się nawzajem, Serbia nadal będzie się całkowicie angażować na rzecz kontynuacji procesu normalizacji stosunków i dalszego dialogu z Prisztiną”.

Niniejszy rozdział nie zastępuje dialogu między Belgradem a Prisztiną prowadzonego pod auspicjami Wysokiego Przedstawiciela. W związku z tym rozdział 35 „Inne kwestie”, punkt 1: „Normalizacja stosunków między Serbią a Kosowem” będzie stanowić ogniwo łączące wspomniany dialog i negocjacje akcesyjne.

Mając na uwadze obecny stan przygotowań Serbii, UE odnotowuje, że przy założeniu, że Serbia – działając w dobrej wierze – musi nadal czynić postępy we wdrażaniu przepisów i osiągać dalsze postępy w procesie normalizacji stosunków, można uznać, że na tym etapie jest ona wystarczająco dobrze przygotowana do negocjacji dotyczących tego rozdziału. Komisja i Wysoki Przedstawiciel zalecają zatem, by rozpocząć z Serbią negocjacje akcesyjne dotyczące rozdziału 35 „Inne kwestie”, punkt 1: „Normalizacja stosunków między Serbią a Kosowem”.

Serbia powinna zapewnić zakończenie wdrażania, ze swojej strony, porozumień z 25 sierpnia 2015 r., w szczególności porozumienia w sprawie ustanowienia stowarzyszenia/wspólnoty gmin w Kosowie zamieszkiwanych w większości przez Serbów oraz pozostałych elementów pierwszego porozumienia z kwietnia 2013 r. (policja, wymiar sprawiedliwości, ochrona ludności). Ponadto Serbia wypełni pozostałe zobowiązania wynikające z poprzednich porozumień technicznych. Serbia powinna również zaangażować się na rzecz wypracowania dalszych porozumień i w dobrej wierze dążyć do normalizacji stosunków z myślą o stopniowym osiągnięciu pełnej normalizacji stosunków między Serbią i Kosowem, zgodnie z ramami negocjacyjnymi.

W ramach tych przewidziano, że Komisja i Wysoki Przedstawiciel będą ściśle i stale monitorować, czy Serbia spełnia pierwszy zestaw kryteriów pośrednich, oraz „co najmniej dwa razy w roku” składać Radzie stosowne sprawozdanie.

Aby uwzględnić przebieg dialogu w przyszłości, pierwszy zestaw kryteriów pośrednich będzie odpowiednio aktualizowany.

Jeżeli „ze względu na to, że Serbia nie będzie działać w dobrej wierze, w szczególności w odniesieniu do wdrażania porozumień wypracowanych między Serbią i Kosowem, postępy w normalizacji stosunków z Kosowem będą znacznie wolniejsze niż postępy w negocjacjach ogółem”, Komisja, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej trzeciej państw członkowskich, zgodnie z pkt 25 ram negocjacyjnych proponuje wycofanie swoich zaleceń dotyczących, odpowiednio, otwarcia lub zamknięcia innych rozdziałów negocjacyjnych oraz dostosowanie odnośnych prac przygotowawczych do czasu przywrócenia równowagi.

1. Wdrożenie pierwszego porozumienia (kwiecień 2013 r.) i planu wykonawczego z maja – porozumienie w sprawie energii i porozumienie w sprawie telekomunikacji

Wybory

- Serbia zaprzestanie finansowania i wspierania struktur serbskich (czyli tymczasowych rad gminnych, urzędników gminnych), aby zakończyć proces finalizacji i umacniania administracji samorządowych, zgodnie z prawem kosowskim;
- Serbia zachęci władze samorządowe w północnej części Kosowa do pełnego poszanowania ustawodawstwa kosowskiego, w szczególności przepisów dotyczących zamówień publicznych i przepisów dotyczących nierozstrzygniętych kwestii w statutach władz samorządowych (czyli wykorzystania pieczęci i insygniów władz samorządowych zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem kosowskim).

Stowarzyszenie/wspólnota gmin w Kosowie zamieszkiwanych w większości przez Serbów

- Serbia przyczyni się do kontynuacji procesu (opracowywanie statutu) z zachowaniem uzgodnionych ram czasowych i zgodnie z ustawodawstwem kosowskim, pierwszym porozumieniem i porozumieniem z 25 sierpnia 2015 r.;
- Serbia zapewni przejrzystość finansowania stowarzyszenia/wspólnoty gmin w Kosowie zamieszkiwanych w większości przez Serbów.

Policja

- Co kwartał Serbia będzie przedstawiać odnośnym właściwym organom Kosowa informacje na temat wypłat świadczeń emerytalnych na rzecz swoich byłych funkcjonariuszy policji, którzy zostali teraz wcieleni do policji kosowskiej.

Wymiar sprawiedliwości

- Serbia nadal będzie konstruktywnie angażować się na rzecz osiągnięcia porozumienia w sprawie personelu pomocniczego wymiaru sprawiedliwości i stosownych obiektów;
- Serbia potwierdzi zakończenie kadencji wszystkich swoich pracowników wymiaru sprawiedliwości, którzy mają zostać włączeni do instytucji kosowskich;

- Serbia wprowadzi w życie specjalne przepisy dotyczące serbskich instytucji sądowych w Kosowie, jak przewidziano w serbskiej ustawie o siedzibach i jurysdykcji terytorialnej sądów i prokuratur;
- Co kwartał Serbia będzie przedstawiać informacje na temat wypłat świadczeń emerytalnych na rzecz pracowników wymiaru sprawiedliwości, którzy zostali włączeni, odpowiednio, do rad sędziów i rad prokuratorów w Kosowie.

Ochrona ludności

- Serbia przyjmie regulacje niezbędne do zaprzestania wypłat wynagrodzeń i przekazywania środków finansowych przeznaczonych na ochronę ludności w Kosowie.

Uzgodnienia w zakresie instytucji łącznikowych

- Serbia w dalszym ciągu będzie konsekwentnie przestrzegać przepisów dotyczących wzajemnych urzędowych wizyt;
- Serbia będzie udzielać serbskiemu urzędnikowi łącznikowemu w Prisztinie wszelkiego niezbędnego wsparcia administracyjnego (np. poprzez opłacanie czynszu za wynajem pomieszczeń biurowych);
- Serbia wyrazi zgodę, by na oficjalnej korespondencji umieszczano pewne oznaczenia wizualne, które są jeszcze do ustalenia (pieczęcie, symbole i nagłówki);
- Serbia będzie nadal zapewniać kosowskim urzędnikom łącznikowym w Belgradzie wsparcie w zakresie bezpieczeństwa i umożliwiać im kontakt z serbskimi partnerami.

Porozumienie w sprawie energii

- Serbia w dalszym ciągu będzie angażować się w proces normalizacji stosunków między kosowskim operatorem systemu przesyłowego (KOSTT) i serbskim przedsiębiorstwem przesyłowym (EMS), m.in. poprzez podpisanie porozumienia o wzajemnych połączeniach, a także wspieranie członkostwa KOSTT w europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E). Porozumienie to powinno obejmować całe terytorium Kosowa, zgodnie z porozumieniem w sprawie energii;

- Serbia ustanowi dostawcę energii (o nazwie „ElektroSever”) w Kosowie i spełni warunki wynikające z ram prawnych i regulacyjnych Kosowa, by przedsiębiorstwo to uzyskało stosowną licencję na dostawy;
- Serbia przyczyni się do wypracowania z istniejącym zakładem dystrybucji energii uzgodnień handlowych dotyczących przedsiębiorstwa ElektroSever, jeżeli ma ono być w stanie realizować usługi dystrybucji;
- Serbia rozwiąże kwestię mianowanych przez Serbię członków zarządu elektrowni Gazivodë/Ujmani.

Porozumienie w sprawie telekomunikacji

- Serbia ustanowi przedsiębiorstwo telekomunikacyjne jako spółkę zależną przedsiębiorstwa Serbija Telekom i spełni warunki wynikające z ram prawnych i regulacyjnych Kosowa, by ustanowione przedsiębiorstwo uzyskało licencję na świadczenie usług telefonii stacjonarnej;
- Serbia dotrzyma terminów i przeprowadzi wszystkie uzgodnione działania, tak by proces przydzielania Kosowu trzycyfrowego kodu telefonicznego odbywał się równolegle z udzielaniem tymczasowego zezwolenia dla istniejących operatorów sieci komórkowej w Kosowie;
- Serbia zaangażuje się w proces współpracy między organami regulacyjnymi ds. telekomunikacji;
- Zgodnie z odnośnymi wymogami, Serbia wyrazi zgodę, by Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU) przydzielił Kosowu trzycyfrowy kod oraz zaaprobuje tekst biuletynu ITU uzgodnionego w planie działania.

2. Wdrażanie działań w związku z porozumieniami w sprawie dialogu technicznego (marzec 2011 r. – luty 2012 r.)

Sprawy celne

- Serbia zajmie się kwestią przeniesionych serbskich administracyjnych struktur celnych, w których nazwie używa się odniesienia do Kosowa;
- Serbia przestanie wydawać dokumenty lub składać pieczęcie noszące oznaczenia, które są sprzeczne z zobowiązaniami Serbii wynikającymi z porozumienia z 17 stycznia 2013 r.

Zintegrowane zarządzanie granicami i wspólne przejścia graniczne

- Serbia zakończy tworzenie wszystkich przejść granicznych;
- Serbia rozpatrzy wnioski o wzajemną pomoc prawną;
- Serbia poprawi kontrole lub zamknie alternatywne drogi i objazdy, aby zapewnić, by towary i osoby wjeżdżające na terytorium Kosowa lub opuszczające to terytorium korzystały wyłącznie z oficjalnych przejść granicznych.

Swoboda przemieszczania się

- Serbia zezwoli na wjazd na terytorium Serbii obywateli państw trzecich przybywających z Kosowa;
- Serbia wprowadzi uzgodnienia dotyczące tablic rejestracyjnych mieszkańców Kosowa w północnej części Kosowa.

Swoboda przemieszczania się / most w Mitrowicy

- Serbia publicznie poprze wdrożenie porozumienia zawartego 25 sierpnia 2015 r., w szczególności przewidziany w nim terminarz, zgodnie z którym otwarcie mostu w Mitrowicy dla wszelkiego ruchu nastąpi przed latem / nie później niż pod koniec czerwca 2016 r.;
- Serbia dotrzyma terminów uzgodnionych w porozumieniach z 25 sierpnia 2015 r.

Współpraca regionalna

- Ze swojej strony Serbia umożliwi skuteczne uczestnictwo Kosowa w pozostałych inicjatywach regionalnych, na wspólnie uzgodnionych warunkach;
- Serbia poprze włączenie przedstawicieli Kosowa do struktur zarządczych i administracyjnych organizacji regionalnych, pod warunkiem przestrzegania zasady merytoryczności, uwzględniania analiz porównawczych i poszanowania konkretnych zakresów uprawnień.

Uznawanie dyplomów uniwersyteckich

- Serbia będzie prowadzić z Kosowem konstruktywne prace w celu wypracowania spójnej procedury, tak by osiągnąć zamierzone wyniki przewidziane w porozumieniu z 2011 r.

Współpraca z misją EULEX KOSOWO

- Serbia zapewni społeczne poparcie dla prowadzonych przez misję EULEX działań wspomagających wymiar sprawiedliwości, w tym wyspecjalizowanych izb sądów i prokuratury.

3. Dalsze porozumienia i postępy w normalizacji stosunków

- Serbia nadal będzie uczestniczyć we wspieranym przez UE dialogu, zaangażuje się na rzecz wypracowania dalszych porozumień w kolejnych kwestiach/dziedzinach i będzie w dobrej wierze dążyć do normalizacji stosunków z myślą o stopniowym osiągnięciu pełnej normalizacji stosunków między Serbią i Kosowem, zgodnie z ramami negocjacyjnymi.

Uwzględniając wszystkie powyższe uwagi, konferencja będzie musiała powrócić do tego rozdziału we właściwym czasie.
